

KANSAINVÄLINEN TALOUS

Iranin sota jarruttaa maailmantalouden kasvua

Maailmantalous kasvoi vahvasti vuoden 2025 lopulla. Helmikuussa 2026 kauppapoliittista epävarmuutta vähensi osaltaan Yhdysvaltojen korkeimman oikeuden päätös, jonka mukaan IEEPA-laki ei oikeuttanut presidenttiä asettamaan tulleja. Yksityinen kulutus kasvoi reaalitulojen kasvun tukemana. Tekoälyinvestoinnit puolestaan tukivat talouskasvua etenkin Yhdysvalloissa ja datakeskusten komponentteja vievissä Aasian maissa.

- » Iranin sota ja sen aiheuttama energian hintasokki jarruttavat maailmantalouden kasvua. Kesäkuussa solmittu aselepo on osoittautunut hauraaksi, ja raakaöljyn hinta vaihtelee edelleen voimakkaasti.
- » Yhdysvaltojen talouskasvua tukevat yksityinen kulutus, tekoälyinvestoinnit ja elvyttävä finanssipolitiikka. Euroalueella energian hintasokki jarruttaa vielä kasvua, mutta suhdanne vahvistuu vähitellen ennustejaksolla.
- » Kuluvana vuonna inflaatio kiihtyy yli keskuspankkien tavoitteiden suurissa talouksissa, myös euroalueella. Energian halventuessa inflaation ennakoidaan hidastuvan selvästi vuonna 2027 ja palautuvan tavoitetasoilleen vuonna 2028, vaikka palveluinflaatio pysyy sitkeänä.
- » Odotamme Kiinan talouskasvun hidastuvan siitä huolimatta, että tavaravienti on yltänyt uusiin ennätyksiin ja energian hintasokin vaikutukset ovat jääneet vähäisiksi. Kasvua jarruttavat kuluttajien varovaisuus, väestörakenteen ongelmat ja pitkittynyt kiinteistömarkkinoiden kriisi.

Kuva: Mostafa Meraji, Pixabay.

Myös euroalueen talous kasvoi vahvasti vuoden 2025 jälkipuoliskolla, ja näkymät vuoteen 2026 olivat myönteiset.

Iranin sodan puhkeaminen helmikuun 2026 lopussa muutti näkymiä jyrkästi. Erityisesti Hormuzinsalmen sulkeminen nosti öljyn ja maakaasun hintoja voimakkaasti Euroopassa ja Aasiassa. Iranin iskujen aiheuttamat vauriot ovat lisäksi lamauttaneet öljynjalostusta Persianlahden maissa, ja myös lannoitteiden hinnat ovat nousseet huomattavasti.

Sota on kestänyt alun perin odotettua pidempään, mikä on voimistanut sen kielteisiä vaikutuksia maailmantalouteen ja lisännyt inflaatiopaineita. Euroalueen kokonaisinflaatio kiihtyi keväällä 2026 yli kolmeen prosenttiin. Osapuolet pääsivät aselepoon kesäkuussa 2026, minkä jälkeen öljyn ja maakaasun hinnat laskivat. Aselepo osoittautui kesän aikana hauraaksi: taistelut käynnistyi-vät ajoittain uudelleen, ja liikenne Hormuzinsalmessa pysyi rajoitettuna. Raakaöljyn hinta vaihtelee voimakkaasti ja on edelleen korkea. Energian hintasokin vaikutukset näkyvät taloudessa täysimääräisesti vasta viiveellä.

SUURET TALOUDET JATKAVAT KASVUAAN

Ennustamme Yhdysvaltojen talouden kasvavan noin kahden prosentin vuosivauhtia koko ennustejaksolla. Energian hintasokki on vaikuttanut myös Yhdysvaltojen talouteen. Odotamme kuitenkin vahvan yksityisen kulutuksen, elvyttävän finanssipolitiikan ja generatiiviseen tekoälyyn liittyvien investointien tukevan talouskasvua. Korkeimman oikeuden päätöksen jälkeen Trumpin hallinto asetti väliaikaisen 10 prosentin tullin. Sen voimassaolo päättyi heinäkuussa 2026, mutta tilalle tulivat uudet tullit. Kaupan esteisiin liittyvä epävarmuus on edelleen suurta.

Energiahintojen nousu vaikuttaa voimakkaasti euroalueen talouteen, joka on riippuvainen öljyn ja maakaasun tuonnista. Inflaation kiihtyminen heikentää kotitalouksien ostovoimaa, minkä odotetaan hidastavan yksityisen kulutuksen kasvua. Kasvava epävarmuus ja rahoitusolojen kiristyminen heikentävät kuluttajien luottamusta ja jarruttavat yksityisiä investointeja. Ennustamme euroalueen talouskasvun hidastuvan vuonna 2026 ja kiihtyvän jälleen vuosina 2027–2028. Kasvua tukevat kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kasvu, geopolittisen epävarmuuden väheneminen sekä Saksan elvyttävä finanssipolitiikka.

Kiinan vienti yltää uusiin ennätyksiin, mutta talouden rakenteelliset ongelmat jatkuvat. Hallitus on pyrkinyt vauhdittamaan yksityistä kulutusta ja rajoittamaan yri-

KANSAINVÄLINEN TALOUS

BKT:n muutos (%)	2026e	2027e	2028e
Yhdysvallat	2,2	2,1	2,1
Kiina	4,4	4,2	4,0
Euroalue	0,8	1,2	1,4
Korot ja hinnat			
EKP:n talletuskorko (%)	2,50	2,25	2,25
3 kk:n Euribor (%)	2,80	3,00	2,70
USD/EUR	1,17	1,18	1,18
Brent-öljy (\$/tynnyri)	95	75	70
Euroalueen inflaatio (%)	2,9	2,3	2,0

Lähde: Federal Open Market Committee, EKP, IMF, Maailmanpankki, OECD, BOFIT, Kiinan tilastovirasto, Eurostat, Labore.

tysten välistä kilpailua. Kuluttajat ovat silti varovaisia, ja yksityisen kulutuksen osuus BKT:sta pysyy verrattain pienenä. Tämä yhdessä laajamittaisen teollisuuspolitiikan kanssa kannustaa kiinalaisia yrityksiä etsimään vientimarkkinoita, mikä voi lisätä kauppapoliittisia jännitteitä. Suurten kaupunkien kiinteistöjen hinnoissa on merkkejä laskun taittumisesta, mutta kiinteistösektorin ongelmat ovat edelleen suuria.

Talousnäkyymiin liittyy edelleen huomattavaa epävarmuutta. Vaikka Yhdysvallat ja Iran pääsivät aselepoon kesäkuussa, jännitteet ovat yhä lähes ennallaan. Iranin rooliin Hormuzinsalmen laivaliikenteen valvonnassa liittyy epäselvyyttä, ja salmi on edelleen pääosin suljettu. Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa jatkuu viidettä vuotaa. Viimeaikainen kehitys viittaa Ukrainan aseman vahvistumiseen, mikä voi tehdä Venäjän toiminnasta entistä vaikeammin ennakoitavaa.

Epävarmuutta aiheuttavat myös Trumpin hallinnon tulevat tullipäätökset. Rahoitusmarkkinat ovat edelleen epävakait. Osakekurssit heijastavat epävarmuutta siitä, tuottavatko Yhdysvaltojen suurten teknologiayhtiöiden mittavat tekoälyinvestoinnit riittävästi suhteessa investoihin summiin.

INFLAATIO KIIHTYY YMPÄRI MAAILMAN

Iranin sodan aiheuttama energian hintasokki on lisännyt inflaatiopaineita erityisesti euroalueella ja Aasiassa, missä monet maat ovat riippuvaisia öljyn ja maakaasun

tuonnista. Myös öljyjaloiteiden hinnat ovat nousseet, mikä on seurausta Persianlahden maiden öljynjalostamojen vaurioista. Lannoitteiden ja muiden teollisuuden tuotantopanosten, kuten heliumin, hinnat ovat niin ikään nousseet tuntuvasti. Brent-raakaöljyn hinta laski jyrkästi kesäkuussa 2026 solmitun aselevon jälkeen, mutta taistelujen alkaminen uudelleen käänsi hinnan jälleen nousuun. Ennustamme öljyn hintasokin kiihdyttävän kokonaisinflaatiota vuonna 2026 ja vuoden 2027 alussa. Odotamme raakaöljyn hinnan olevan yli 90 dollaria tynnyriltä vuonna 2026 ja laskevan vuosina 2027 ja 2028.

Vaikka Yhdysvallat on öljynviejämaa, energian hintasokki on nostanut sielläkin polttoaineiden hintoja. Inflaatiopaineita lisäävät Trumpin hallinnon asettamat tullit. Niiden vaikutukset tavaroiden hintoihin näkyvät viiveellä, kun aiemmin kertyneet varastot ehtyvät. Myös energian ja ruuan hintojen vaihtelusta puhdistettu pohjainflaatio pysyy sitkeänä palveluhintojen nousun vuoksi. Ennustamme Yhdysvaltojen kokonais- ja pohjainflaation kiih-

tyvän voimakkaasti vuonna 2026. Vuonna 2027 inflaatio hidastuu, mutta jää hieman kahden prosentin tavoitteen yläpuolelle. Markkinoilla odotetaan Yhdysvaltojen keskuspankin Fedin lykkäävän koronlaskuja tai jopa kiristävän rahapolitiikkaa uudelleen.

Energian hintasokki vaikuttaa selvästi voimakkaammin öljyä ja maakaasua tuovan euroalueen talouteen. Sokin suuruudesta huolimatta inflaatiopaineiden odotetaan jäävän selvästi vähäisemmiksi kuin Venäjän hyökättyä Ukrainaan vuonna 2022. Tätä selittävät vähäisempi riippuvuus maakaasusta ja uusiutuvan energian tarjonnan kasvu. Inflaatiopaineita hillitsevät myös työmarkkinoiden viileneminen ja vaimeampi kokonaiskysyntä. Odotamme nimellispalkkojen nousevan edelleen tuntuvasti etenkin Saksassa, mutta nousuvauhti hidastuu. Tällä on pohjainflaatiota hillitsevä vaikutus. EKP nosti ohjauskorkoja kesäkuussa, mutta emme odota rahapolitiikan merkittävää kiristymistä jatkossa, sillä inflaatiotosokin arvioidaan jäävän tilapäiseksi. ■

LISÄTIETOJA

PAOLO FORNARO

johtava tutkija

040 965 8449

paolo.fornaro@labore.fi

www.labore.fi

JUHO KOISTINEN

ennustepääällikkö

040 940 2833

juho.koistinen@labore.fi

